

Pavăza Credinței

✿ nr. 2 ✿ mai 2004 Revistă lunară de informare și educație creștin-ortodoxă ✿ 8 pagini

Apare cu binecuvântarea P.S. Gherasim, episcop al Râmnicului

Indată ce vei săvârși păcatul, se depărtează Domnul de sufletul tău și intră diavolul de îl pângărește și îl face atâta de murdar și urât, încât de ar fi cu putință să-l vezi, o păcătosule, te-ai înfricoșa și te-ai cutremura singur” (Mântuirea păcătoșilor, pag. 33)

Icoana „Înălțării Domnului” din biserica Stavronichita, Muntele Athos

«Si iată Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi, însă, sedeți în cetatea Ierusalimului, până ce vă veți îmbracă cu putere de sus» (Lc. 24, 49). «Si i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a depărtat de ei și S-a înălțat la cer. Iar, ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare». (Lc. 24, 50-52).

Creștinii prăznuiesc la 40 de zile de la Sfintele Paști, Înălțarea Domnului. Încă înainte de prinderea Sa, Mântuitorul le-a vorbit ucenicilor Săi de venirea Duhului Sfânt, zicându-le: «E de folos să Mă duc; că de nu Mă voi duce Eu, Mângâietorul nu va veni». Apoi, după Înviere, timp de patruzeci de zile, Iisus li s-a arătat de mai multe ori. Când a venit vremea Înălțării, pe Muntele Măslinilor, Mântuitorul le-a spus: «Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. Cel ce va crede și se va boteza, se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi». După ce le-a vorbit, Iisus s-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.

Sărbătoarea Înălțării Domnului este și ziua de pomenire a eroilor neamului. În toate bisericile și mănăstirile de pe cuprinsul Patriarhiei Române sunt oficiate slujbe de pomenire. După Sfânta Liturghie au loc procesiuni la cimitire, monumentele și troițele închinare cinstirii eroilor.

Din cuprins:

- ▶ Catehism - Sf. Liturghie ➔ pagina 2
- ▶ Cuv. Siluan Atonitul - Fragmente din scrieri ➔ pagina 3
- ▶ Fenomenul sectar - atentat la ființa națională ➔ paginile 4 - 5
- ▶ Îvățații pe copii să se roage ➔ pagina 6
- ▶ Poezii ➔ pagina 7
- ▶ Dicționar de termeni religioși ➔ pagina 8

Sf. Liturghie

Catehism

Pentru Sf. Liturghie

Ce este Sfânta Liturghie?

Cea mai însemnată slujbă obștească a Bisericii este Sf. Liturghie. În timpul Sfintei Liturghii se aduce neconținut sfânta și mântuitoarea jertfă a Domnului nostru Iisus Hristos, din care se împărtășesc credincioșii.

Bazele Sf. Liturghii au fost puse de Însuși Mântuitorul, la Cina cea de Taină unde a poruncit Sfinților Apostoli: „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea” (Luca 22, 19).

Este suficient să stăm acasă și să ne rugăm sau trebuie să venim în sf. biserică?

Nu este suficient să ne rugăm acasă, pentru că Sf. Liturghie este slujba așezată și săvârșită mai întâi de însuși Mântuitorul, pentru ca până la sfârșitul veacurilor să se aducă în Biserică, în mijlocul credincioșilor, jertfa Sa mântuitoare și pentru ca toți credincioșii să se poată împărtăși cu ea spre viața de veci. De aceea Sf. Liturghie este cea mai măreață slujbă a Bisericii. La viața de veci se ajunge prin alipire și împărtășire cu Domnul. La împărtășire cu Domnul se ajunge prin dumnezeiasca Euharistie sau Împărtășanie, iar la Sf. Împărtășanie se ajunge numai în biserică prin Sf. Liturghie. În timpul Sf. Liturghie aducem lui Dumnezeu nu numai laudă și mulțumire, ci trebuie să aducem și jertfă.

Care este folosul creștinului care vine și se roagă în sfânta biserică?

Rugăciunile făcute în timpul Sf. Liturghii au o putere deosebită datorită apropierii de Mântuitorul. Domnul este prezent cu Trupul în Sf. Altar. El dă credincioșilor putere și nădejde în viața veșnică. El se roagă împreună cu credincioșii; mijlocește pentru ei la Dumnezeu-Tatăl. Împreună cu Mântuitorul și cu credincioșii se roagă și îngerii și sfinții; astfel că la Sf. Liturghie rugăciunile Mântuitorului sunt unite cu rugăciunile întregii Biserici.

Folosul sufletesc pentru cei ce iau parte la Sf. Liturghie este mare. Pe lângă puterea deosebită a rugăciunilor, care sunt în folosul credincioșilor, din Sf. Liturghie se poate cunoaște învățătura de credință a Bisericii strămoșești din cântări și rugăciuni, din citirea Apostolului și Evangheliei, din rostirea Crezului, din Cazanie sau din predica preotului.

Cum trebuie să se pregătească un bun creștin pentru participarea la Sf. Liturghie?

trebuie să ne pregătim prin curățire trupească și sufletească. Aname, creștinul încetează încă din ajun obișnuita muncă, se înfrânează de la orice întinare trupească, iar a doua zi de dimineață se spală, *se îmbracă cu haine curate și îngrijite, rostește rugăciunea de dimineață, alungă din suflet orice ură și vrășmășie și așa, cu inima curată, merge la sfânta biserică*. Venind la biserică se cade să ne aducem fiecare jertfa sau obolul nostru către Sf. Altar. Creștinul e bine să aducă lumânări, tămâie și prinoase din diverse roade ale pământului.

Cum trebuie să ne comportăm în sfânta biserică?

Intrând în sfânta biserică trebuie să ne comportăm ca în prezența lui Dumnezeu. Așa cum spune și una din ecteniile rostite în biserică, aici trebuie să intrăm „cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu”. În acel moment „toată grija cea lumească” trebuie să o lepădăm așa cum ne învață cântarea heruvicului. După ce intrăm în biserică ne închinăm la icoana de pe iconostas apoi la cele împărătești. *După cuvenita închinare aprindem lumânări în sfeșnice sau în locurile special amenajate (pentru a se proteja pictura), iar apoi se duc darurile de pâine, vin și ulei la Sf. Altar, împreună cu pomelnicul. După toate acestea ne așezăm la locul cuvenit, stând cu luare aminte la sfânta slujbă.*

Când se îngenunche la Sf. Liturghie?

Îngenuncherea în locașul de cult, însoțită de metanii, este o formă de cinstire a lui Dumnezeu. Prin metanii și îngenuncheri ne exprimăm respectul, smerenia și supunerea noastră față de Dumnezeu. Credincioșii îngenunchiază chiar din momentul închinării la sfințele icoane, dar mai ales la Sf. Liturghie și anume:

- la vohodul mic, adică la ieșirea cu Sf. Evanghelie;
- la citirea Sf. Evanghelii;
- la vohodul mare sau ieșirea cu Cinstitele Daruri;
- la rostirea Crezului;
- în timpul cântării „Pe Tine Te laudăm”, când se sfințesc Darurile (Epicleza);
- la cântarea Axionului și
- la „Tatăl nostru”.

Există totuși o excepție. În perioada Penticostarului, de la Înviere până la Înălțare nu se îngenunche.

■ Pr. Iunonis IONESCU

Cuviosul Siluan Atonitul

-fragmente din scrieri-

DESPRE DORUL DE DUMNEZEU. Harul lui Dumnezeu dă puterea de a iubi pe Cel iubit; sufletul e neîncetat atras spre rugăciune și nu poate uita pe Domnul, nici măcar o singură clipă. Doamne, iubitorule de oameni, cum n-ai uitat pe sluga ta în păcatul ei? Ci din înaltul Slavei Tale, Ți-ai aruncat în milostivirea Ta privirea asupra mea și - lucru ce întrece înțelegerea mea - mi Te-ai arătat. Te-am rănit și Te-am întristat neîncetat, dar Tu, Doamne, îndată ce Te-am chemat, mi-ai dat să cunosc marea Ta milostivire și uriașa Ta dragoste. Privirea ta pașnică și blândă a atras sufletul meu. Ce să-Ți dau în schimb, Doamne, sau ce laudă să-ti cânt? Tu dai harul Tău, ca sufletul să se aprindă neîncetat de iubire și să nu cunoască odihna, nici zi nici noapte, în iubirea pentru Dumnezeu.

Cel ce prin Duhul Sfânt rămâne aici pe pământ în iubirea lui Dumnezeu va fi și acolo sus cu Domnul, căci iubirea nu poate să se topească. Dar ca să nu cădem cu gândul, să ne smerim după cuvântul Domnului: "Fiți ca și copiii, căci a lor este Împărăția lui Dumnezeu" (Matei 18,3).

DESPRE SMERENIE. Sufletul celui smerit e ca marea: dacă arunci o piatră în mare, ea tulbură o clipă fața apelor, apoi se scufundă în adâncuri. Așa sunt înghițite și necazurile în inima celui smerit căci țaria Domnului e cu el. [...]

Unde locuiești tu suflet smerit? Cine locuiește în tine? Și cu ce te-aș putea asemăna? Tu strălucești limpede ca soarele dar arzând nu te mistuiești și încălzești pe toți oamenii cu căldura ta. Al tău este pământul celor blânzi, după cuvântul Domnului.

Ești asemenea unei grădini în floare în mijlocul căreia se găsește o casă măreață în care îi place Domnului să locuiască. Pe tine te iubesc Cerul și Pământul. Pe tine te iubesc Sfinții Apostoli, Proorocii, Sfinții Ierarhi și Fericirii Părinți.

Pe tine te iubesc Îngerii, Serafimii și Heruvimii.

Pe tine te iubește, în smerenia ta, Prea Curata Maică a Domnului. Pe tine te iubește și în tine se bucură Domnul. [...]

Tu, Doamne, m-ai povățuit prin milostivirea ta. Te-ai ascuns de la mine ca sufletul meu să învețe smerenia; căci fără smerenie, harul nu poate fi păstrat și o grea întristare și descurajare cuprinde atunci sufletul. Dar când a devenit smerit, atunci nici descurajarea, nici tristețea nu se apropie de el, căci Duhul lui Dumnezeu îl umple de bucurie și veselie.

DESPRE HAR. Era odată un suflet păcătos pe care Domnul l-a chemat la pocăință și acest suflet s-a întors spre Domnul Care l-a primit cu milostivire și i s-a arătat lui. Domnul e atât de milostiv, smerit și blând. Pentru nesfârșita Lui bunătate, El nu și-a adus aminte de păcatele lui, și acesta L-a iubit și se avânta spre El cum

zboară pasarea din colivia ei strâmtă spre tufișurile înverzite. Sufletul acestui om a cunoscut pe Dumnezeu - Dumnezeu milostiv, iubitor și blând - și L-a iubit până la sfârșit. Iubirea lui arzătoare îl atrage fără sațiu spre El, căci harul Domnului e nesfârșit de dulce și el încălzește mintea, inima și întreg trupul lui istovit. [...]

De ce te tângui, suflète al meu, și verși lacrimi?

Ai uitat ce a făcut Domnul pentru tine, cel vrednic de toată osânda?

Nu n-am uitat ce nesfârșită iubire a revărsat asupra mea Domnul și-mi aduc aminte de dulceața Duhului Sfânt. Cunosc iubirea Domnului și cât de dulce este El sufletului și trupului.

De ce plângi, suflète al meu, dacă cunoști pe Domnul tău și negrăita Lui bunătate față de tine?

Ce mai vrei de la Stăpânul Care și-a arătat o asemenea iubire?

Sufletul meu dorește să nu mai piardă nicicând harul Domnului, căci dulceața Lui atrage sufletul meu să iubească pe Ziditorul lui.

Duhul Sfânt este pe pământ, locuiește în noi și ne luminează. El ne dă să cunoaștem pe Dumnezeu. El ne dă să ne gândim la Dumnezeu. El ne dă să iubim pe Domnul. El ne dă harul cuvântului. El ne dă să preamărim pe Domnul. El ne dă bucuria și veselia. [...]

Dacă vrei să ai în mod simțit harul Duhului Sfânt, atunci smerește-te, ca și Sfinții Părinți. Ava Pimen a zis ucenicilor lui: "Credeti-mă copiii mei, unde e Satana acolo voi fi azvârlit și eu". Un curelar care trăia la Alexandria gândea: "Toți se vor mântui, eu singur voi pieri" și Domnul a descoperit Sfântului Antonie cel Mare că n-a ajuns încă la măsura curelarului. Părinții au dus o luptă încrâncenată împotriva demonilor și s-au obișnuit să aibă o părere smerită despre ei înșiși și pentru aceasta i-a iubit Domnul. Domnul mi-a dat să înțeleg puterea acestor cuvinte și când țin mintea mea în iad, sufletul meu are pace, dar când uit aceasta, atunci vin gânduri care nu plac lui Dumnezeu.

Aceste fragmente au fost preluate din cartea "Cuviosul Siluan Athonitul - Între Iadul deznădejzii și Iadul smereniei" apărută la editura Deisis, Alba Iulia 1994

Fenomenul sectar-atentat la ființa națională

Prezența cultelor neo-protestante, a sectelor și a adepților acestora ca și activitatea prozelitistă desfășurată de ei, adică acea încercare prin orice mijloace și în orice ocazie de a atrage cât mai mulți sau măcar pe unii fii ai Bisericii noastre la credința lor, este o realitate a zilelor noastre. După 1989 un număr tot mai mare de

credințe și învățături străine și îndepărtate de învățătura Bisericii Ortodoxe au pătruns și în spațiul românesc. Intenția lor este aceea de a atrage credincioșii noștri la aceste învățături ce nu au nimic în comun cu adevărata învățătură păstrată în tezaurul sfânt al Ortodoxiei.

Mai mult, după 1989 au avut lipsa de înțelepciune, dacă nu chiar obrăznicia, să afirme că religia viitoare a României trebuie să fie cea pe care o propovăduiesc ei și că așa zișii „evangelizatori” de peste hotare și chiar ocean socotesc că e nevoie să vină să ne propovăduiască credința creștină. Ei au cutezat să facă acest lucru tocmai la un popor creștin de 2.000 de ani prin naștere sau formare, știut fiind faptul că pe teritoriul patriei noastre a predicat însuși Sf. Ap. Andrei și că noi ne-am format deodată și ca popor (limbă, ființă) și ca religie.

De aceea nu ne miră că cete de sectanți instruiți special pentru misiunea de racolare (prozelitism) au împânzit orașele și satele deranjând cu obrăznicie și persistență pe credincioșii ortodocși împuindu-le capul cu aberațiile lor. Ei dăruiesc cu prisosință **o literatură plină de otrăvă pentru suflet**, începând cu Biblia tradusă sau mutilată după propriile lor rătăcirii sau oferindu-le cu aceeași generozitate daruri, atenții și unele materiale, uneori greu de refuzat pentru cel sărac și neștiutor, făcându-l astfel să-și vândă sufletul pe nimic, să se vândă pe sine negându-și ființa și credința strămoșească.

Fenomenul sectar a existat de la începuturile vieții creștine pentru că din totdeauna cel rău a încercat să întunece mințile oamenilor îndepăr-tându-i de la

adevăr. Despre lucrul acesta ne avertizează și Sf. Ap. Pavel când îi scrie episcop-ului Timotei din Efes: „*Căci va veni o vreme când nu va mai suferi învățătura cea adevărată, ci dornici să-și desfăteze auzul își vor grămădi învățături după poftele lor și își vor întoarce auzul de la adevăr și se vor abate către basme.*” (2 Timotei 4, 3-4)

La temelia învățăturilor greșite și a abaterilor de la adevăr a stat mereu păcatul mândriei, luciferismul conjugat în multe cazuri și cu dorința nesinceră de câștig urât și de stăpânire.

Fenomenul sectar a fos mai puternic în perioadele de criză: economică, politică, religioasă, în vremurile de schimbări în societate și în viața oamenilor. Astfel se explică de ce și în societatea românească se manifestă o creștere a fenomenului sectar în aceste vremuri de adevărată criză prin care trece poporul român astăzi.

Să nu uităm că în ciuda anilor de educație ateistă credința ortodoxă s-a păstrat foarte puternică la poporul român datorită Bisericii Ortodoxe, care prin cultul și viața liturgică i-a păstrat pe credincioși în jurul ei. **Nu sectele au păstrat credința în popor, ci Biserica Ortodoxă sau Biserica neamului românesc.** Biserica Ortodoxă Română are rădăcini care merg până în vremea Apostolilor și mai ales a Sf. Ap. Andrei, iar fii săi nu au putut să vadă nicio-

dată despărțită starea de român de cea de ortodox. Cu toate acestea trebuie să se știe următoarele lucruri despre fenomenul sectar:

1 În România fenomenul sectar este relativ nou și de import. Lăsând la o parte ereziile clasice tipice perioadei de început a creștinismului combătute și sancționate de Sinoadele Ecumenice, sectele în marea lor majoritate, în forma și numărul lor de astăzi, sunt produse ale sec. XIX și XX, ca urmare a raționalismului ateu care a pus stăpânire tot mai mult pe gândirea oamenilor, înlăturând ideea de Dumnezeu și de sfințenie din viața individului și a societății.

În România ele au venit din America prin filieră europeană și au constituit mereu un element de import care nu s-a greșit pe structura sufletească a credinciosului ortodox.

2 Biserica Ortodoxă și credința în care au trăit moșii și strămoșii noștri este, așa cum o arată și numele, **Biserica-Adevărului**. Sectele sunt în totalitate abateri de la adevărata credință și răstălmăcire a adevărului revelat.

Credința Ortodoxă și Biserica Strămoșească au păstrat în același timp și unitatea românilor. Demnă de remarcat este lupta eroică a martirilor Bisericii

și unitatea românilor. Demnă de remarcat este lupta eroică a martirilor Bisericii Ortodoxe din Ardeal împotriva tendinței de deznaționalizare și de desființare a Bisericii Ortodoxe din Transilvania secolelor trecute. E firesc deci ca aceia care vor să rupă unitatea națională să izbească mai întâi în credință și Biserica Ortodoxă. Ruperea poporului român de Biserica Ortodoxă echivalează cu deznaționa-lizarea.

3 Fenomenul sectar are la bază interpretarea greșită, tendențioasă a Bibliei. Acest lucru duce la răstălmăcirea și denaturarea adevărului, a textelor Sfintei Scripturi pe care le tâlcuiesc rupte de contextul și împrejurările istorice în care au fost spuse, luând ad literam textul scripturistic.

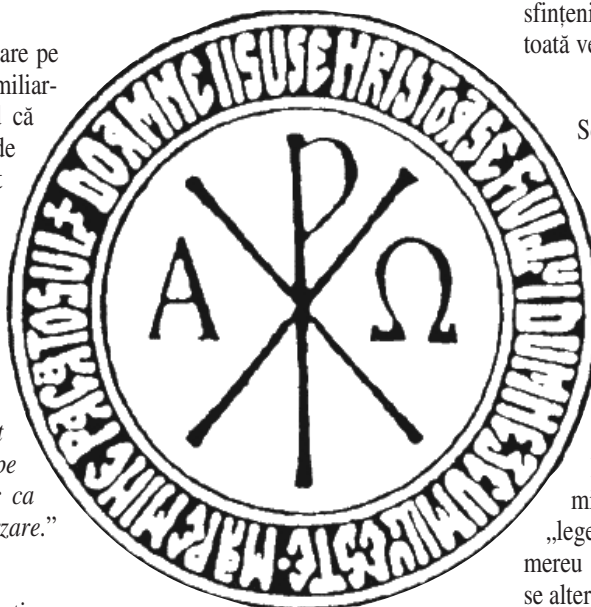
Cu aceasta sectanții duc în eroare pe credincioșii ortodocși mai puțin familiarizați cu textul Sf. Scripturi, uitând că Biblia nu poate fi interpretată decât de cei special pregătiți să facă acest lucru și în credința Bisericii, după cum ne învață Sf. Ap. Petru care zice: „Trebuie să știți că nici o proorocie (învățătură) a Scripturii nu se tâlcuiește după bunul plac al fiecăruia” (2 Petru 1, 20) sau afirmația Sf. Petru despre epistolele Sf. Pavel când spune că: „În ele sunt unele lucruri cu anevoie de înțeles pe care cei neînvațați le răstălmăcesc ca pe celelele scripturi spre a lor pierzare.” (2 Petru 3, 16).

4 Biblia întrebuințată de sectanți nu are girul sau autoritatea instituției bisericești fiind tradusă greșit și tendențios pentru a justifica învățăturile lor greșite. Astfel orice Biblie care nu este tipărită de Patriarhia Română trebuie respinsă ca și toată lectura sub formă de cărți, reviste, broșuri, pliante care sunt pline de otrava învățăturilor lor greșite.

5 Vizitele la casele credincioșilor nu sunt decât încercări de racolare a acestora. Toți acei tineri frumoși și curat îmbrăcați au obligația, ca de altfel toți sectanții, de a face un număr de prozeliți sau adepți de care depinde renumerea lor sau avansarea pe scara ierarhică a sectei. Nu convingerea religioasă ci interesul material îi determină să facă o asemenea propagandă.

Chiar dacă pretend că vin în numele lui Hristos și cu Biblia în mână, gândul lor este ascuns căci au „smerenie fătarnică” (Coloseni 2, 18), îl vestesc pe Hristos din pizmă și din duh de ceartă și nu cu gânduri curate (Filipeni 1, 15-16). Pe aceștia Sf. Ap. Pavel îi numește „frați mincinoși” (2 Corinteni 2, 26) și îi îndeamnă pe episcopii Timotei și Tit să se depărteze de ei (2 Timotei 3, 5; Tit 3, 10).

Iată de ce nu trebuie să ne impresioneze faptul că sectanții vin la casele credincioșilor cu Biblia în mână. Și diavolul L-a ispitit pe Iisus tot cu texte din Sf. Scriptură. De aceea nu trebuie să-i primim în casele noastre și nici să participăm la adunările lor de cult care

nu au nimic sfânt și dumnezeiesc, căci spiritul laic tronează în toate manifestările lor. Biserica nu poate fi confundată nicodată cu discoteca sau cu sala de ședințe.

6 Cât privește strategia diabolică de a acuza Biserica Ortodoxă că pretinde bani pentru serviciile săvârșite în locașurile de cult sau acasă, iar sectanții nu pretend nimic, ci dimpotrivă oferă, trebuie să ne ducă cu gândul la faptul că orice adept al sectei este supus plății zeciuielii din toate câte câștigă. Un calcul simplu ne va arăta că sumele percepute sunt fabuloase în raport cu ceea ce se percepe în cadrul Bisericii Ortodoxe. Neplata zeciuielii aduce după sine excluderea din

comunitate ceea ce în Biserica Ortodoxă nu se întâmplă.

7 Iată deci că și aici ca și în cele expuse mai sus nu adevărul este cel care conduce și tronează acțiunile sectelor, ci minciuna, impostura, necinstea și dorința de câștig urât.

În această situație colaborarea ecumenică nu este posibilă. **Ecumenismul presupune parteneri cinstiți, sinceri și deschiși iar nu „lupi îmbrăcași în piei de oaie”.** De aceea atitudinea față de secte trebuie să fie tranșantă, din respect față de adevăr, de Hristos și de Biserică.

Sfinții Părinți nu s-au îmbrățișat cu ereticii și cu cei ce au batjocorit credința și sfințenia Bisericii, ci i-au condamnat cu toată vehemența.

În fața unei astfel de situații Scriptura ne îndeamnă: „*Stai deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iar în jugul robiei.*” (Galateni 5, 1), „*trăiți ca oameni liberi în Hristos dar nu ca și cum ați avea libertatea drept acoperământ al răutății ci ca robi ai lui Dumnezeu*” (1 Petru 2, 16)

Virtuțile străbunilor pe care le moștenim împreună cu „spațiul mioritic”, cu graiul românesc și cu „legea strămoșească”, dacă nu sporesc mereu printr-o continuă lucrare personală se alterează și devin mediu de parazitare a răului ce bate cu obrăznicie la poarta ființei noastre.

În concluzie, fără a avea pretenția că am atins toate aspectele problemei în speță, trebuie să spun că avem cu toții (clerici și mireni) datoria de a apăra nealterat tezaurul adevăratelor învățături primite de la Mântuitorul Hristos și transmis nouă de înaintașii noștri.

Să rugăm pe bunul Dumnezeu să ne dăruiască ajutorul Lui să păstrăm și să promovăm demnitatea credinței noastre strămoșești și frumusețea unității sfinte a neamului nostru românesc.

■ Pr. Petrică ALEXANDRU

Învățați-i pe copii să se roage

Atunci când sînt întrebați: Ce e mai important în viața unui creștin ortodox, ce este important în procesul de educație al unui copil, mulți părinți răspund: Participarea la serviciul divin, îndeplinirea poruncilor, ascultarea de părinți ș. a.

Cuvintele unui stareț, care a trăit pe muntele Athos și care a educat o mulțime de ucenici, se pot aplica nu numai fiilor duhovnicești, ci și părinților. Acest stareț spune către fiul său duhovnicești: "Dacă vreodată Dumnezeu îți va aduce ție fii duhovnicești, tu să-i înveți pe ei cum trebuie să se roage, iar rugăciunea la rîndul ei îi va învăța toate celelalte".

Și dacă noi dorim să-i educăm pe copiii noștri în credința ortodoxă, trebuie să-i ajutăm pe ei să comunice cu Dumnezeu Cel viu. Să-i învățăm cum să se roage, ca legătura cu Dumnezeu să devină fundament al vieții lor pe viitor.

E cu putință a-i învăța pe copii să se roage?

Rugăciunea este convorbirea directă cu Dumnezeu. Pentru rugăciune este nevoie de participarea și sîrguința omului, cu ajutorul harului Dumnezeiesc. Într-o oarecare măsură, rugăciunea se învață ca și vorbirea. În familie copilul învață să vorbească, să comunice cu alți oameni, și tot în familie el poate "învăța" rugăciunea.

La început **copilul trebuie să se roage împreună cu părinții**, formîndu-și deprinderea de a se ruga zilnic. Iar mai apoi rugăciunea se poate transforma într-o experiență vie, mai întîi copilărească, dar mai tîrziu pe deplin matură.

Cel mai bun mijloc de a atrage pe copil în experiența rugăciunii este rugăciunea săvîrșită împreună cu el. Totul începe de la rugăciunea pe care o rostește mama deasupra copilului nou-născut; pentru mamă această experiență este de cea mai mare importanță. Din acea clipă se pune temelia pentru participarea zilnică a copilului la rugăciune.

Un exemplu despre rugăciunea mamei pentru copii e descris în "Frații Karamazov" de Dostoevski. În familia Karamazov trăia un copil minunat Alioșa. El a fost educat de către mama sa, iar mai tîrziu de către străini. Și unicele lui amintiri copilărești au fost acelea cum mama îl îndreaptă spre icoana Maicii Domnului și se roagă pentru el, cerînd ca Maica Domnului să-l ia pe copil sub ocrotirea sa. Iată acea temelie care trebuie să fie pusă de către mamă la începutul vieții conștiente a copilului.

În familiile ortodoxe, de obicei, pe copii îi învățăm rugăciunea "În numele Tatălui și al Fiului, și al

Sfintului Duh, Amin", pe care o pronunță făcînd semnul Sfintei Cruci. Ea e scurtă, dar are un conținut adînc. De aceea neapărat va trebui să lămurim copilului, atunci cînd va mai crește puțin, conținutul acestei rugăciuni.

Care sunt rugăciunile pe care trebuie să le știe micul creștin?

Din toate rugăciunile Bisericii, cele mai necesare pentru copii sînt: rugăciunea Domnească-**"Tatăl nostru"**, rugăciunea către Sfîntul Duh-**"Împărate Ceresc"** și rugăciunea către Maica Domului-**"Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te"**. În aceste trei rugăciuni se află esența credinței ortodoxe.

La începutul drumului vieții copilului părinții trebuie să se roage împreună cu el, dar ei trebuie să grăbească ziua în care copilul va începe să se roage de unul singur. Mulți din enoriași le impun pe copiii să se roage împreună cu ei acasă, dar cînd vin la biserică, în loc de o rugăciune comună, se despart de copil, postîndu-se într-un ungher, iar copilul face ce dorește. Ar trebui să fie invers. Acasă copilul trebuie ajutat să deprindă rugăciunea individuală. Dar cînd ajungi cu copilul la biserică, neapărat trebuie să se explice copilului că aici se săvîrșește o rugăciune comună. *În timpul slujbei, copilul să stea alături de părinte. Părinții ar trebui să-i explice lui unele momente din serviciul divin*, i se poate pune în mîna o lumînare, arătîndu-i cum se face aceasta și sărutînd împreună icoanele. Să-i arătăm cînd să se pună în genunchi, cînd se rostește "Crezul", "Tatăl nostru". Să-i șoptim: "Iată, acum părintele se roagă pentru cei bolnavi. Și tu poți să te rogi pentru bunicuța noastră care este bolnavă".

Atunci serviciul divin va deveni mai clar și mai atrăgător pentru copil, mai aproape de suflet. Biserica va deveni pentru el **nu** un loc de întîlnire cu prietenii, unde ei, doșiți într-un ungher, își vor face planuri de joacă, ci un loc unde toți împreună se "împriete-nesc" cu Dumnezeu.

Rugăciunea e un dar dumnezeiesc atît de frumos, la care se ajunge numai cu un efort deosebit și avînd o inimă curată. Mirenii trebuie să țină cont că fără rugăciunea în familie nu poate exista o biserică casnică, biserică familiei.

■ Pr. Octavian DUMINICĂ

Poezii

Chemare fierbinte a Bisericii sfinte

(Pentru cei ce părăsesc Biserica)

Omule ce crezi
Și așa simplu vezi
Crede că-i mult mai
adâncă
Mântuirea noastră sfântă.

Nu te înșela
În viața ta.
Că la Dumnezeu
Se ajunge greu.
Nu disprețui
Și nu înjosi
Pe sfinții luptători
Marii răbdători
Adânci iubitori
Care au simțit
Puternic și adânc
Pe Hristos cel Sfânt.
Și de la Domnul nost
Domnul Iisus Hristos
Cu miile au fost
Acești luptători
Și mari răbdători
În Biserica din care
Tu vrei să îți faci plecare
Aceștia în ea au trăit
Și-ale Bisericii porunci
Cu râvnă le-au păzit.
Și, o, ce minune
Cu har din altă lume
Trupul neputrezit
Ei au odrăslit
Acești sfinți sfințiți
Botezați de mici

Cu Mir s-au sfințit
S-au mărturisit
S-au cuminecat
Har sfânt au luat
Iar când s-au îmbolnăvit
Maslu au primit
Și unii dinte ei
Ca și Timotei
S-au învrednicit
De s-au preoțit
Cu harul sfințit
Cu cruci s-au înarmat
Icoane au sărutat
Și din lupta lor
Contra păcatelor
Luptă stăruitoare
Și adâncă tare
A rodit simțire
De sfântă iubire
Cerută adânc
De Hristos cel Sfânt
Și tu crezi acum
La-nceput de drum
Că pentru ce-ai lucrat
Pe diavol l-ai legat
Și te crezi sfințit
Frate prea iubit
Nu te înșela
Ci sfințenia este cale
grea.
Trupul cu-a lui dor
Nu-i păcat ușor
Și-apoi lăcomia
Cu toată tăria

Cât nu chinuiește
Sufletul ca-n clește,
O, ce luptă grea
Ca să scapi de ea,
Dar apoi trufia
Și toată mândria
Pacatul cel mare
Cu grea vindecare
Care strică tare
Iubirea cea mare
Câtă înjosire
Și disprețuire
Nu aduce ea
Mânia cea rea
Și chiar de-ai biruit
Despre ce am vorbit
Unde nu-i răbdare
Și blândețe mare
Unde nu-i iertare
Nu este iubire
Nici mare sfințire
Căci fără iubire
Nu este sfințire
Chiar de-ar fi cred-
ință
Și multă știință.
Toate ce ți-am spus
Aicea mai sus
După lupte grele
Și ispite rele
Sfinții le-au biruit
Hristos i-a biruit
Că mult s-au trudit
Și mult au postit

O, cât s-au rugat
Și cât au oftat
O, cât au citit
Și au răsцит
Din Scriptura Sfântă
Cu inima-nfrântă
Și iubite frate
După acestea toate
Și după citit
N-ai mai suduit
Și n-ai mai fumat
Și n-ai mai jucat
Crezi că te-ai
sfințit?
Sfântirea-i lucru mare
Adâncă lucrare
Trudă multă tare
Cu îndelungare
Așa cum au trudit
Sfinții ce am pomenit.
Și te-ntreb din nou
Iubitule om
Ai sfințire mare
Și adâncă tare
Sau e vorbărie
Fără de tărie
Vorbărie care
Trăinicie n-are
În grea încercare
Vorbărie care duce
la-ngânfare.

„Rugaciune“

Mihai Eminescu (1850-1889)

Crăisă alegându-te,
Îngenunchem rugându-te,
Înaltă-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie;
Fii scut de întărire,
Privirea-ți adorată
Asupra-ne coboară,
O, Maică prea curată
Și pururea Fecioară,
Marie!

Noi, ce din mila Sfântului
Umbră facem pământului,
Rugămu-ne-ndurărilor
Luceafărului mărilor;
Ascultă-a noastre plângeri,
Regină peste îngeri
În neguri te arată,
Lumină, dulce, clară,
O, Maică prea curată
Și pururea Fecioră,
Marie!

Sfaturi pentru mireni:

Iubitul meu creștin,
Un surăs nu te costă nimic, dar realizează mult.
Când îi zîmbești cuiva o faci poate pentru o clipă, dar
amintirea lui poate dăinui; câteodată o viață întreagă.
Surâsul nu poate fi cumpărat, cerșit, împrumutat sau
furat și nici nu poate folosi cuiva atâta timp cât nu

este dăruit. Așadar, dacă în drumul tău întâlnești un
om prea obosit ca să-ți dăruiască un surăs, dai-l pe
al tău. Nimeni nu are mai multă nevoie de un zâmbet
decât acela care nu-l poate dărui.

Frate creștine alungă de pe chipul tău tristețea și
fă loc vioiciunii și bucuriei de a trăi și de a dărui.

DICȚIONAR DE TERMENI RELIGIOȘI**A**

Vom încerca să publicăm în fiecare număr al revistei "Pavăza Credinței" o serie de cuvinte religioase și teologice, care ne vor ajuta să ne îmbogățim vocabularul. În cazul în care ați întâlnit într-unul din articolele acestei reviste vreun cuvânt căruia nu i-ați înțeles sensul nu ezitați să ne întrebați.

Agapă. Cina Dragostei, ce avea loc în Biserica timpurie și despre care vorbește Sf. Apostol Pavel în I Cor. 11, 20-34. Agapă este și numele Vecerniei ce se ține în după-amiaza zilei de Paști. (agapă creștină-pomană)

Aliluia. (din ebraică) - Laudat să fie Domnul.

Amin. (din ebraică) - se traduce „Așa să fie“.

Amvon (greacă *pulpit*, slavonă *amvon*). Podiumul sau platforma din fața iconostasului de unde se citește Evanghelia, se ține predica și se spune Rugăciunea Amvonului.

Antifon. 1) Un scurt vers din Scriptura, îndeosebi din Psalmi, care se citește sau cântă în timpul serviciului religios. 2) Orice vers sau imn cântat de cor sau cântăreț, ca răspuns către preot sau diacon.

Antimis. O bucată de pânză sau mătase de formă dreptunghiulară, pe care este reprezentată punerea în mormânt a Mântuitorului, cei patru evangheliști, și pasaje scripturale legate de Euharistie (Împărtășanie). Antimisul trebuie sfințit de episcop și se află tot timpul pe masa Altarului. Sf. Liturghie (și nici una din Sfintele Taine) nu poate fi săvârșită într-o biserică ce nu are antimis.

Apologeti (din greacă-"apărători"). Sfinți și alți creștini care au apărat credința Bisericii față de cei din afară, prin prezentarea, explicarea și justificarea credinței noastre. Apologetica este știința teologică care prezintă, explică și justifică rațiunea credinței noastre.

Dicționar onomastic:

Antonie / Antonia. Acest nume este de origine latină preluat însă și de greci sub forma de Antonios. În limba greacă provine de la cuvântul *anthos* care înseamnă **floare**.

Județul Vâlcea:

Parohia BĂLCEȘTI - Pr. Adrian TEODORESCU,
- Pr. Dumitru TEODORESCU
Parohia CORBI - Pr. Dumitru TRUCMEAN
Parohia CIUȚEȘTI - Pr. Silviu CĂLIN
Parohia IZBĂȘEȘTI - Pr. Nicolae COPALĂ
Parohia MILCOIU - Pr. Aelxandru PETRICĂ

Parohia STOICENI - Pr. Laurențiu DINCĂ

Județul Argeș:

Parohia MORĂREȘTI - Pr. Nicolae CIOBOATĂ
Parohia VALEA LUMINII - Pr. Iunonis IONESCU
Parohia VĂRZARU - Pr. Octavian DUMINICĂ

Pagina micului creștin

Pogorârea Sfântului Duh

Incercați răspunsul/răspunsurile corecte:

1. Pogorârea Sfântului Duh este relatată în:

- a. Evanghelia după Matei;
- b. Evanghelia după Marcu;
- c. Cartea I "Faptele Apostolilor"

2. La Cincizecime au avut loc următoarele evenimente:

- a. Iisus Hristos S-a înălțat la cer;
- b. Peste Apostoli S-a pogorât Sfântul Duh;
- c. S-au botezat „ca la trei mii de suflete”.

3. Duhul Sfânt ce S-a pogorât peste Apostoli era sub forma:

- a. unui porumbel;
- b. unor limbi de

foc;

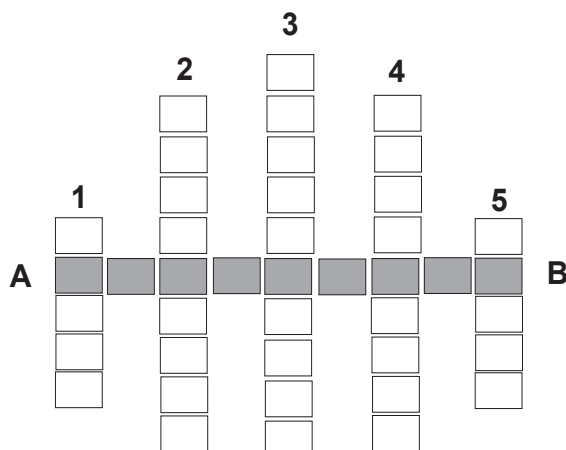
c. unor nori și a unor suflări de vânt.

4. Apostolii peste care S-a pogorât Duhul Sfânt erau:

- a. în număr de 11, deoarece Iuda murise spânzurat;
- b. în număr de 10, deoarece lipsea Apostolul Toma;
- c. în număr de 12, deoarece în locul lui Iuda a fost ales prin sorți Apostolul Matia.

5. După botezul celor „trei mii de suflete”, primii creștini:

- a. stăruiau în învățătura Apostolilor;
- b. erau laolaltă și aveau toate de obște;
- c. stăruiau în frângerea pâinii și în rugăcini.

VERTICAL:

1. Vorbite de Apostoli la Cincizecime.
2. „..... Sfântului Duh”.
3. A pogorât peste Apostoli la Cincizecime (2 cuvinte).
4. Cincizecimea (art.).
5. Alături de firea divină în persoana lui Hristos.

ORIZONTAL:

A - B. Orașul unde a avut loc Pogorârea Sfântului Duh

Legenda pădăiei

Intr-o zi îngerul florilor coborî pe pământ și începu să caute prin câmpii, prin păduri, prin grădini, floarea pe care el o iubea mai mult.

Pe când zbura el înapoi și în colo, lungile lui aripi îl duseră într-o grădină unde creștea o frumoasă lealea roșie, dreaptă și mândră și cu pufoșor auriu. Și îngerul o întrebă:

-Unde vrei să trăiești ca să fii fericită, vesela mea lealea?

Răspunsul veni imediat:

-Aș vrea să trăiesc în iarba catifelată a unei pajști din jurul unui palat, unde culorile mele strălucitoare să se arate cu vioiciune pe zidurile învechite ale castelului. Mi-ar plăcea ca o prințesă să se plece la mine, să mă mângâie cu degetele ei fine și să-mi spună cât sunt de frumoasă!

Atunci îngerul se întoarse trist de la lealea cea trufașă și se adresă trandafirului:

-Unde ai vrea să trăiești ca să fii fericit, frumosul meu trandafir?

-Aș vrea să mă urc pe zidurile castelului, spuse trandafirul. Eu sunt plâpând și am mare nevoie să fiu ajutat și ocrotit.

Atunci îngerul se întoarse cu tristețe de la trandafirul preocupat de sine însuși și se îndreptă spre câmpie.

Întâlni în sfârșit pe modesta pădăie galbenă, în iarba din livadă.

-Unde ai vrea să trăiești ca să fii fericită, buna mea pădăie, întrebă el?

-Ah! Exclamă pădăia, vreau să trăiesc peste tot unde copilașii pot să mă găsească: de-a lungul drumului ce duce la școală, pe câmp unde ei vor să se joace, prin curțile marilor orașe. Dorința mea este de a înveseli pe toată lumea cu vioiciunea culorii mele.

Atunci îngerul florilor puse cu dragoste mâna pe capul auriu al pădăiei și spuse:

-Tu ești floarea pe care o iubesc cel mai mult. Tu vei înflori peste tot, de primăvara până toamna, și vei fi floarea copiilor.

Rugăciune de copil

Doamne, trimite-mi pe pământ
Ingerașul Tău prea sfânt.
Ca să mă păzească,
Să mă miluiască,
Ca să mă vegheze,
Să mă lumineze.
Te rog, Bunul meu Părinte,
Bunătațe dă-mi și mie,
Să cresc mare și cuminte,
Să pot să-mi ajut părinții,
Să fiu bună ca și sfinții.

RODICA GROAPĂ,
cls. A II-a, Galați

Rugăciune

Doamne, Te rog cu credință
Fii cu mare-ngăduință –
Dă-mi ce am eu trebuință:
Ajută-mă să trăiesc,
Să-măț carte și să cresc
Binele să dobândesc.

Pentru aceasta, Domn Prea Sfânt
Te laud, Te măresc, Te cânt.
Îți mulțumesc cum se cuvine
Că porți grijă și de mine.
Amin.

IONESCU COSTEL,
cls. A IV-a, Topoloveni, Argeș

Rugăciune pentru familie

Doamne, dă-mi putere minții,
Să-mi pot ajuta părinții.
Dă-le doamne sănătate,
De necaz să n-aibă parte.
Viața-i grea, apăsătoare,
Dă-le Doamne alinare.
Tu, cu alinarea Ta,
Apără familia mea.

ANDRA SĂSĂEAC,
cls. A IV-a, Câmpia Turzii